7 నిరంతర, సమగ్ర మూల్యాంకనం - నమూనా ప్రశ్నలు - ప్రశ్న పత్రాలు

©SCERT not to be republished

నిర్బంధ ఉచిత విద్యాహక్కు చట్టం 2009 మన రాష్ట్రంలో 2010 ఏప్రిల్ మాసం నుండి అమల్లోకి వచ్చింది. ఈ చట్టం ప్రకారం నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనం అమలు జరగాలి. ఆర్.టి.ఇ.2009 చట్టంలోని సెక్షన్ 29 ప్రకారం పిల్లలు తాము పొందిన జ్ఞానాన్ని దైనందిన జీవితంలో వినియోగించే సామర్థ్యాన్ని లేదా అన్వయించే సామర్థ్యాన్ని నిరంతరంగా, సమగ్రంగా మూల్యాంకనం చేయాల్సి ఉంటుంది. పిల్లల యొక్క శారీరక, మానసిక శక్తులు పూర్తిస్థాయిలో అభివృద్ధి చెంది తద్వారా పిల్లలు సర్వతోముఖాభివృద్ధి జరగాలని చట్టం పేర్కొన్నది. ఈ నేపథ్యంలో నిరంతర, సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని అన్ని విషయాలు అనగా పాఠ్య, సహపాఠ్య విషయాల్లో పూర్తిస్థాయిలో అమలుపరచాల్సి ఉంటుంది.

భావనల అవగాహన

అ) **నిరంతర మూల్యాంకనం :** పిల్లల అభివృద్ధిని, ప్రగతిని ఎప్పటికప్పుడు అంచనావేసి అవసరమైన చర్యలు చేపట్టడం ఎప్పుడూ కొనసాగాలి. పిల్లల ప్రగతిని కేవలం పరీక్షల ద్వారానే కాకుండా ఇతర సాధనాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు అంచనావేయాల్సి ఉంటుంది. తరగతిలో, తరగతి గది బయట, బోధనాభ్యసన ప్రక్రియల సమయంలో కూడా పిల్లల ప్రగతిని తెల్సుకోవడం మరింత పురోభివృద్ధి సాధించడం అనేది నిరంతరం జరగాలి.

ఆ) **సమగ్ర మూల్యాంకనం :** పిల్లల అభివృద్ధిని అంచనావేయడం కేవలం పాఠ్య విషయాలకే పరిమితం కారాదు. పాఠ్య విషయాలతోపాటు సహ పాఠ్య విషయాలు అనగా కళలు - సాంస్కృతిక విద్య, పని-కంప్యూటర్ విద్య, వ్యాయామ ఆరోగ్య విద్య, విలువల విద్య మొదలగువాటిని కూడా మూల్యాంకనం చేయాలి. ఇలా పిల్లల సర్వతోముఖాభివృద్ధితో సంబంధం ఉన్న పాఠ్య, సహపాఠ్య విషయాల మూల్యాంకనం చోటుచేసుకోవడాన్ని సమగ్ర మూల్యాంకనం అంటారు. పాఠ్య విషయాలలో ఆయా సబ్జెక్టుకు సంబంధించిన సామర్థ్యాలు / అభ్యసనాఫలితాలు / ఆశించేఫలితాలు / నైపుణ్యాలు మొదలగు వాటిని మూల్యాంకనం చేస్తాం. అట్లే సహపాఠ్య విషయాలలో కూడా పిల్లలు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు / నైపుణ్యాలు / ఆశించిన ఫలితాలు / అభ్యసనా ఫలితాలను కూడా మూల్యాంకనం చేయాల్సి ఉంటుంది. ఐతే సహపాఠ్య విషయాలను ప్రత్యేకంగా బోధించి మూల్యాంకనం చేయాల్సి ఉన్నప్పటికీ ఇవి ఆయా సబ్జక్టులలో కూడా అంతర్లీనంగా ఉంటాయి. కాబట్టి పిల్లల యొక్క శక్తి సామర్థ్యాలు, వైఖరులు, నైపుణ్యాలు, జ్ఞానాత్మక అంశాలను ఇలా అన్నింటినీ కలిఒపిచేసిన మూల్యాంకనాన్ని సమగ్ర మూల్యాంకనమని భావిస్తారు.

ఇ) నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనం అమలు – మూల్యాంకనం రకాలు : నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని అమలుజరపడానికి ప్రధానంగా మూల్యాంకనాన్ని రెండు విధాలుగ నిర్వహిస్తారు. వాటిలో మొదటిది నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం (Formative Evaluation), రెండవది సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం (Summative Evaluation).

ఈ) నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం (Formative Evaluation) : పిల్లలు ఎలా నేర్చుకొంటున్నారు? ఏమి నేర్చుకొంటున్నారు? ఎక్కడ వెనుకబడుతున్నారు? దీన్ని ఎలా సరిదిద్దాలి? అనే అంశాలను ఎప్పటికప్పుడు అంచనావేస్తూ, అవసరమైన చర్యలను చేపట్టి ప్రగతిని సాధించడానికి తోడ్పడేదే నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం. ఇది నిరంతరం జరుగుతూ ఉంటుంది. బోధనాభ్యసన ప్రక్రియల నిర్వహణ సమయంలో, తదనంతరం, పిల్లలూ తోటి వారితో కల్సి పనిచేస్తున్నప్పుడు, కృత్యాలు / ప్రాజెక్టులు / అన్వేషణలు వంటి కార్యకలాపాలలో పాల్గొంటున్నప్పుడు నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం చోటుచేసుకొంటుంది. ప్రధానంగా ఇది నేర్చుకోడానికి తోడ్పడేది. (Evaluation for learning) అనగా పరీక్షించడానికి లేదా అంచనావేయడానికి పరిమితంకాకుండా, తదుపరి అభివృద్ధికి లేదా ప్రగతికి తోడ్పడుతుంది.

సాధనాలు :– నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం అనేది కేవలం పరీక్షలకే పరిమితం కాదు. ఇతర ప్రత్యామ్నాయ సాధనాలపై ఆధారపడుతుంది. నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం స్వభావరీత్యా నిరంతరం జరుగుతుంటుంది కాబట్టి కింది సాధనాలను నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనంలో వినియోగిస్తారు.

సాధనాలు :–

i) పిల్లల భాగస్వామ్యం, ప్రతిస్పందనలు (Participation & reflections)

ii) పిల్లలు రాసిన అంశాలు (నోటుబుక్కులు, అసైన్‌మెంట్లు మొదలగునవి) (Children Written Works)

iii) లఘు పరీక్ష (Slip Test)

iv) ప్రాజెక్టు పనులు (Project Works)

నిర్మాణాత్మక మూల్యాకనం నిర్వహణ :

నిర్మాణాత్మక మూల్యాకనంలో భాగంగా పిల్లల ప్రగతిని ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలిస్తూ అంచనావేస్తున్నప్పటికీ, వారి ప్రగతిని మాత్రం ఒక విద్యా సంవత్సరంలో నాలుగుసార్లు మాత్రమే నమోదుచేస్తాం. అది **జూలై, సెప్టెంబర్, డిసెంబర్, ఫిబ్రవరి మాసాల్లో** నమోదుచేయాలి. ఇంతకు ముందు తెల్పిన సాధనాల ప్రకారం వివరాలు నమోదుచేయాలి. నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని 50 మార్కులకు నిర్వహిస్తారు. వాటి వివరాలు :

క్ర.సం	అంశం	కేటాయించిన మార్కులు	ఆధారాలు
1.	పిల్లల భాగస్వామ్యం, ప్రతిస్పందనలు	10 మార్కులు	ఉపాధ్యాయుడి డైరీ, తోటి పిల్లల ప్రతిస్పందనలు
2.	పిల్లలు రాసిన అంశాలు	10 మార్కులు	నోటుబుక్కులు, అసైనుమెంట్లు, పోర్టుఫోలియోలు
3.	లఘుపరీక్ష (స్లిప్‌టెస్టు)	20 మార్కులు	పిల్లలు రాసిన జవాబు పత్రాలు / జవాబులు రాసిన నోటుబుక్కు
4.	ప్రాజెక్టుపనులు	10 మార్కులు	ప్రాజెక్టుపని నివేదికలు
5.	మొత్తం	50 మార్కులు	–

© SCERT not to be republished

- **పిల్లల భాగస్వామ్యం, ప్రతిస్పందనలు :** పిల్లలు వినడం, విన్నదాన్ని అర్థం చేసుకోవడం, చదివిన దాన్ని అర్థం చేసుకోవడం, తమ ఆలోచనలను వ్యక్తం చేయడం, ప్రశ్నించడం వంటివి చేయడానికి మాట్లాడాల్సి ఉంటుంది. పిల్లలు వివిధ రకాలైన కృత్యాలలో, బోధనాభ్యస ప్రక్రియల్లో పాల్గొనాల్సి ఉంటుంది. తమ తోటి వారితో, సామగ్రితో, ఉపాధ్యాయులతో ప్రతిచర్యలు జరపాల్సి ఉంటుంది. పిల్లలను ప్రశ్నిస్తున్నప్పుడు, పిల్లలే ప్రశ్నిస్తున్నప్పుడు, జట్టు పనుల్లో పాల్గొంటున్నప్పుడు, ప్రాజెక్టు పనుల్లో పాల్గొనేటప్పుడు పిల్లల భాగస్వామ్యాన్ని పరిశీలించడం ద్వారా వారి భాషాస్థాయిని అంచనావేయవచ్చు. ప్రధానంగా భాషలో విన్నదాని గురించి, తెల్సినదాని గురించి, చదివిన దాని గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు వారి ప్రతిస్పందనల ద్వారా అవగాహన స్థాయిని అంచనావేయవచ్చు. ఇది నిరంతరం రోజువారీగా జరిగే ప్రక్రియలు. ఆయా సందర్భాలలో ప్రతిస్పందన ద్వారా పిల్లలు వినడం, మాట్లాడడం, ధారాళంగా చదవడం, అర్థంచేసుకోవడం వంటి సామర్థ్యాలను తెలుసుకోవచ్చు. ఇందుకోసం ఉపాధ్యాయులు తమ పరిశీలనలపై ఆధారపడాలి. పిల్లల యొక్క భాగస్వామ్యం తీరుతెన్నుల గురించి, ప్రతిస్పందనాశక్తి గురించి తమ పరిశీనలను ఉపాధ్యాయులు తమ డైరీలో నమోదుచేసుకోవడం ద్వారా వారి స్థాయిని మూల్యాంకనం చేయవచ్చు.

- **పిల్లలు రాసిన అంశాలు :** భాషాసామర్థ్యాలలో రాయడం ఒక ముఖ్యమైన సామర్థ్యం. ప్రాథమికంగా పిల్లలు తప్పుల్లేకుండా రాయడం, అందంగా రాయడంతో మొదలైన ఈ సామర్థ్యం క్రమేణా సొంతంగా రాయడం, క్రమపద్ధతిలో రాయడం, విశ్లేషణాత్మకంగా రాయడం, నివేదికలు రాయడం, అభిప్రాయాలు రాయడం, విమర్శనాత్మకంగా రాయడం, సృజనాత్మకంగా రాయడం వంటి సామర్థ్యాల స్థాయికి చేరుతుంది. 'రాయడం' లో సామర్థ్యం రాస్తూ ఉంటేనే వృద్ధి చెందుతుంది. ఇందుకోసం కేవలం పరీక్షలప్పుడు రాసే జవాబు పత్రాలపైననే ఆధారపడడం ద్వారా పిల్లల రాసే సామర్థ్యాన్ని పూర్తిగా అంచనావేయలేం. ఇది నిరంతరం జరగాలి. ఇందుకోసం పిల్లలు ప్రతి రోజూ ఏదో ఒకదాన్ని గురించి ఎంతో కొంత రాయాల్సి ఉంటుంది.

  పిల్లల నోటుబుక్కులు, ప్రాజెక్టుపని నివేదికలు, సేకరించిన అంశాలు, పిల్లలు రాసే కవితలు, కథలు, గేయాలు, అసైన్‌మెంట్లు వంటివన్నీ కూడా పిల్లల రాత పనులకు నిదర్శనాలు. వీటిని పిల్లలు రాసే విధానాన్ని నిరంతరం అంచనావేయాల్సి ఉంటుంది. పిల్లలు రాసిన అంశాలతో పోర్టుఫోలియోలు తయారుచేయడం, పుస్తకసంకలనాలు తయారుచేయడం ద్వారా తరగతిలో భద్రపరచవచ్చు. వీటి ఆధారంగా పిల్లలు రాసే సామర్థ్యాన్ని అంచనావేయవచ్చు. ఈ ప్రగతిని నమోదుచేయవచ్చు.

- **లఘు పరీక్ష (స్లిప్ టెస్టు) :** ఇది సాధారణంగా నిర్వహించే రాతపరీక్షకాదు. దీన్ని నిర్వహించడానికి నిర్దిష్ట సమయం కానీ, ముందస్తు ప్రణాళికగానీ, పిల్లలకు ముందే తెలపాల్సిన అవసరంకానీ ఉండదు. అప్పటికప్పుడు పిల్లల స్థాయిని అంచనావేయడానికి నిర్వహించేపని. చదివింది అర్థంచేసుకోవడం గురించి లేదా సొంతంగా సొంతమాటల్లో రాయడం గురించి లేదా పదజాల వినియోగం గురించి లేదా వ్యాకరణాంశాల గురించి లేదా సృజనాత్మకత గురించి లేదా ప్రశంస గురించి .... ఇలా ఏ సామర్థ్యం గురించైనా కావచ్చు, పిల్లల సామర్థ్యాన్ని అప్పటికప్పుడు పరీక్షించడానికి ఉద్దేశించినది లఘుపరీక్ష. ఒక పాఠం పూర్తయిన తర్వాతకూడా నిర్వహించుకోవచ్చు. ఐతే సి.సి.ఇ. పేరుతో చీటికి మాటికి పరీక్షించి పిల్లలను మరింత ఒత్తిడికి లేదా ఆందోళనకు గురిచేయరాదు. సాధారణంగా ఇచ్చే ఇంటిపని లాగానే పీరియడ్‌లో అప్పటికప్పుడు నిర్వహించుకోవచ్చు.

- **ప్రాజెక్టుపనులు :** భాషానైపుణ్యాలు అనగా వినడం, మాట్లాడడం, చదవడం, రాయడం గురించి అందరికీ తెల్సు. ఐతే భాషా బోధన వీటి సాధనకే పరిమితం కాకుండా సృజనాత్మకత, కల్పనాశక్తి, ప్రశంసా పూర్వకమైన వైఖరి నిర్మాణం, మానవ సంబంధాల మెరుగుదల, మానసికోల్లాసం వంటి సాధనకు కూడా తోడ్పడాలి. తరగతి గదుల్లో భాషా నైపుణ్యాల సాధనకు అభ్యాసం కల్పించినా, సందర్భోచితంగా వీటిని వినియోగించే సమర్థత, కల్పనచేయడం, ఆలోచించడం, నిర్ణయాలు గైకొనడం, వాటికి కట్టుబడడం, నివేదికలు రాయడం, వాటిని చక్కగా ఎదుటివారికి వివరించగల్గడం వంటి అనేక సామర్థ్యాలు సాధింపబడడానికి భాషలో కూడా ప్రాజెక్టుపనులు నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది. ప్రధానంగా ఎ.పి.ఎస్.సి.ఎఫ్. 2011 పేర్కొన్నట్లు అభ్యసనం పాఠ్యపుస్తక పరిధి దాటాలి. అదనపు పఠన సామగ్రిని పిల్లలు చదవాలి. పిల్లల్లో భాషాభిమానం, భాషాభిరుచి పెరగాలి. పఠనాశక్తి పెరిగి స్వతంత్ర్య పాఠకులుగా ఎదగాలి. ఇందుకోసం అనేక కృత్యాలు, సామర్థ్యాల

సమాహారమైన ప్రాజెక్టుపనులను నిర్వహించాలి. నూతన భాషా వాచకాలలో ప్రతి పాఠంలో ఒక ప్రాజెక్టుపనిని ఇచ్చారు. వీటిని పిల్లలతో చేయించాలి. నివేదికలు రాయించాలి. ఈ నివేదికలను పోర్టుఫోలియోల రూపంలో భద్రపరచాలి. వీటి ఆధారంగా పిల్లల ప్రగతిని అంచనావేసి నమోదుచేయాలి.

ఉ) **సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం (Summative Evaluation) :** నిర్దిష్ట కాలపరిమితికి నిర్ధారించిన అంశాల ఆధారంగా ఆశించిన భాషా సామర్థ్యాలను ఎంతమంది పిల్లలు సాధించగల్గుతున్నారు? లేదా ఒక విద్యార్థి ఎంతమేరకు సామర్థ్యాలను పొందాడో తెల్సుకోడానికి దోహదపడేది సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం. సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని సాధారణంగా రాతపరీక్షల ద్వారా, మౌఖిక పరీక్షల ద్వారా నిర్వహిస్తారు. ఒక విద్యా సంవత్సరంలో దీన్ని రెండుసార్లు నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది. **మొదటిది అక్టోబర్ మాసంలో, రెండవది మార్చి లేదా ఏప్రిల్ మాసంలో** నిర్వహించాలి.

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనంలో వేటిని మూల్యాంకనం చేయాలి?

భాషాబోధన యొక్క లక్ష్యం భాషా సామర్థ్యాలను సాధింపచేయడమే! అందుకే నూతన పాఠ్యపుస్తకాలను రూపొందించేటపుడు సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నారు. విద్యాసంవత్సరం పూర్తయ్యేనాటికి ఏఏ సామర్థ్యంలో ఎంతవరకు వేటిని సాధించాలో పాఠ్యపుస్తకాలలో వివరాలు పొందుపరచారు. వీటికి అనుగుణంగా పాఠ్యపుస్తకంలో ప్రతి పాఠం చివర **'ఇవి చేయండి'** పేరుతో అభ్యాసాలను పొందు పర్చారు. సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనంలో ఏ ఏ భాషా సామర్థ్యాలను మూల్యాంకనం చేయాలో తెల్సుకొందాం.

1. వినడం, ఆలోచించి మాట్లాడడం

పిల్లలు గేయాలు, పాటలు, కథలు, సంభాషణ అన్ని అర్థంచేసుకోవాలి. విన్న అంశాన్ని / సారాంశాన్ని క్రమ పద్ధతిలో సొంతమాటల్లో చెప్పగలగాలి. పిల్లలు తాము విన్న వాటి గురించి అభిప్రాయాలు చెప్పగలగడం, సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ మాట్లాడాలి. కారణాలు చెప్పగలగాలి. చిన్న చిన్న ప్రసంగాలు ఇవ్వగలగాలి.

2. ధారాళంగా చదవడం, అర్థంచేసుకొని చెప్పడం, రాయడం.

వివిధ ప్రక్రియలు అనగా కథలు, గేయాలు, పాటలు, వార్తలు, సంభాషణలు వంటివి చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. దీని ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, విషయాలను క్రమపద్ధతిలో పట్టికలో రాయడం, చదివిన అంశం ఆధారంగా ప్రశ్నలురాయడం, తప్పొప్పులు గుర్తించడం, పాత్రలు, స్వభావాల పట్టికతయారు చేయడం వంటివి చేయగలగాలి.

3. ఆలోచించి రాయడం / స్వీయరచన : -

పిల్లలు తమకుతెల్సిన, విన్న చూసిన, చదివిన అంశాల గురించి సొంతంగా ఒకటి, రెండు పేరాలు రాయగల్గాలి. అభిప్రాయలను, ఆలోచనలను రాయగలగాలి. సమర్థిస్తూ లేదా విభేదిస్తూ రాయగలగాలి.

4. పదజాలం :-

పాఠంలోని పదాలకు అర్థాలు గ్రహించగల్గాలి. వాటితో వాక్యాలు రాయగల్గాలి. వీటిని సందర్భోచితంగా వినియోగించగల్గాలి.

5. సృజనాత్మకత :-

కథలు, కవితలు, గేయాలు పొడించగలగడం, సొంతంగా రాయగలగలడం, పోస్టరు, కరపత్రం, గ్రీటింగ్‌కార్డులు, నినాదాలు, సూక్తులు, సంభాషణలు రాయగలగాలి. కథలు, చిత్రాల ఆధారంగా సంభాషణలు రాసి అభినయించగలగాలి.

6. ప్రశంస :-

ఇతరులు అనగా బాలికలు, ఇతర మతాలు, వర్గాలు, వికలాంగులు మొదలగువారిలోని గొప్పతనాన్ని గుర్తించి ప్రశంసించగలగాలి. ఇతరుల సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలను గౌరవించగల్గాలి. పిల్లలో ఇతరులను అభినందించేవైఖరి పెంపొందాలి.

7. భాషను గురించి తెల్సుకోవడం :-

కాలాలు, క్రియలు, క్రియల్లో భేదాలు, భాషాభాగాలపై అవగాహన, వచనాలు మొదలగునవి గుర్తించగల్గాలి. అవగాహన చేసుకోవాలి. వాక్యనిర్మాణంలో విభక్తుల పాత్రను గుర్తించాలి.

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం, ప్రశ్నపత్రం రూపొందించడానికి సూచనలు

- సంగ్రహణాత్మక పరీక్షకోసం ఉపాధ్యాయుడే ప్రశ్నపత్రం తయారుచేసుకోవాలి.
- పూర్తయిన పాఠాల ఆధారంగా ప్రశ్నపత్రం రూపొందించుకోవాలి. అక్టోబర్ వరకు పూర్తయిన పాఠాల ఆధారంగా మొదటి సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం ప్రశ్నపత్రంలో ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- రెండవ సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం ప్రశ్నపత్రంలో మొదటి టర్మ్ అనగా అక్టోబర్ వరకు నేర్చుకొన్న వాటిలో 30% ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- బట్టీపట్టి రాయడానికి, జ్ఞాపకం ఉంచుకొని రాయడానికి బదులు సొంతంగా ఆలోచించి రాసేలా ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- పిల్లలు తాము పొందిన జ్ఞానాన్ని దైనందిన జీవితంలో అన్వయించి జవాబులు రాసేలా ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- రెండు గంటల సమయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రశ్నపత్రం తయారు చేసుకోవాలి.
- సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం 50 మార్కులకు ఉంటుంది.
- సామర్థ్యాల వారీగా కేటాయించిన భారత్వం ప్రకారం రాతపరీక్షకు ప్రశ్నపత్రం రూపొందించుకోవాలి.
- మౌఖిక పరీక్షకు కేటాయించిన మార్కులను మినహాయించి భారత్వపట్టిక ప్రకారం రాత పరీక్షకు ప్రశ్నపత్రం రూపొందించుకోవాలి.
- వినడం, ఆలోచించి మాట్లాడడం, ప్రశంస వంటి సామర్థ్యాలలో పిల్లలస్థాయిని మౌఖిక పరీక్షద్వారా అంచనావేయాలి. భారత్వం ప్రకారం వీటికి కూడా మార్కులు ఉంటాయి. అట్లే చదవడంలో పిల్లలు ధారాళంగా చదవడం గురించి కూడా పిల్లలను మౌఖికంగా అంచనావేయాల్సి ఉంటుంది. దీనికి కూడా మార్కులు ఉంటాయి. లేదా నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం (Formative Evaluation) లోని పిల్లలస్థాయిని పరిగణనలోకి తీసుకొని నమోదుచేయాలి.
- ఒక సామర్థ్యానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలన్నిటినీ ప్రశ్నపత్రంలో ఒకే దగ్గర ఇవ్వాలి.
- ప్రాజెక్టు పనులను ప్రశ్నపత్రంలో ఇవ్వరాదు.

©SCERT not to be republished

సామర్థ్యాలవారీగా మౌఖిక, రాత పరీక్షల భారత్వం

క్ర. సం.	సామర్థ్యాలు	1,2 తరగతులు				3, 4, 5 తరగతులు			
		మౌఖికపరీక్ష		రాతపరీక్ష		మౌఖికపరీక్ష		రాతపరీక్ష	
		%	మార్కులు	%	మార్కులు	%	మార్కులు	%	మార్కులు
1.	వినడం, మాట్లాడడం, ప్రశంస	20%	10	–	–	10%	5	–	–
2.	ధారాళంగా చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం	10%	5	20%	10	10%	5	20%	10
3.	స్వీయరచన	–	–	40%	20	–	–	30%	15
4.	సృజనాత్మకత	10%	5	–	–	–	–	10%	5
5.	పదజాలం, వ్యాకరణాంశాలు	–	–	–	–	–	–	20%	10
6.	మొత్తం	40%	20	60%	30	20%	10	80%	40

సంగ్రహణాత్మక పరీక్ష ప్రశ్నపత్రంలో సామర్థ్యాల వారీగా ప్రశ్నల సంఖ్య

క్ర.సం	సామర్థ్యం	ప్రశ్నల స్వభావం	జవాబులు రాయాల్సిన ప్రశ్నల సంఖ్య	మార్కులు
1.	చదవడం	• పరిచిత గద్యం (లక్ష్యాత్మకం) • అపరిచిత గద్యం / గేయం (లక్ష్యాత్మకం)	5 5	5 5
2.	రాయడం	• వ్యాసరూప సమాధానాలు (రెండింటిలో ఒకటి రాయాలి) • లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు	1 5	5 10
3.	సృజనాత్మకత	• పరిచిత వ్యవహార రూపాలు 3 ఇస్తే ఒకటి రాయాలి.	1	5
4.	పదజాలం, వ్యాకరణాంశాలు	పదజాలం – లక్ష్యాత్మకం భాషాంశాలు – లక్ష్యాత్మకం	5 5	5 5
5.	మొత్తం	వ్యాసరూప – 1 లఘు సమాధానం – 5 వ్యవహార రూపాలు – 1 లక్ష్యాత్మకం – 20	27	40

© SCERT not to be republished

♦ **ప్రశ్నల స్వభావం: 1, 2 తరగతులు**

చదవడం : చదవడానికి 2 రకాల ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.

- ఒక్కొక్కటి ఐదు మార్కులకు అనుగుణంగా లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు తయారుచేయాలి.
- మొదటి రకం ప్రశ్నలు అక్షరాలకు, పదాలకు సంబంధించినవిగా ఉండాలి.

  ఉదా: అక్షరాన్ని పదంతో జతపరచడం, పదాలలో, వాక్యాలలో అక్షరాన్ని గుర్తించడం, పదంలో లోపించిన అక్షరాన్ని రాయడం.
- రెండవది పదంలో తారుమారైన అక్షరాలను సరిచేసి రాయడం.
- ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు ఒక మార్కు లేదా అరమార్కు చొప్పున మార్కులు కేటాయించాలి.

రాయడం : రాయడానికి 4 రకాల ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి. ఇవికూడా లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు ఉండాలి.

- మొదటి రకంలో ఐదు ప్రశ్నలు అక్షరాలకు సంబంధించినవిగా ఉండాలి. (వర్ణమాల అక్షరాలు, గుణింతాలు, ఒత్తులు – అక్షరాలు రాయడం.)

- రెండవ రకం ఐదు ప్రశ్నలు పదాలకు సంబంధించినవిగా ఉండాలి.

  ఉదా: చిత్రాలకు పేర్లు రాయడం, సొంతంగా పేర్లు రాయడం. (కూరగాయలు, పూల, వ్యక్తుల పేర్లు.)

- మూడవ రకం ప్రశ్నలు వాక్యాలకు సంబంధించినవిగా ఉండాలి.

  ఉదా: చిత్రం ఆధారంగా వాక్యాలు రాయడం. పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయడం.

- నాల్గవ రకం ప్రశ్న దేని గురించైననా సొంతంగా వాక్యాలు / పేరా రాసేలా ఇవ్వాలి లేదా లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు ఇవ్వవచ్చు.

♦ **ప్రశ్నల స్వభావం: 3, 4, 5 తరగతులు**

I. ధారాళంగా చదవడం, అర్థం చేసుకోవడం :

- చదవడానికి రెండు రకాల ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- పిల్లలు చదవగల్గుతున్నారా? లేదా తెల్సుకోడానికి, చదివినదాన్ని అర్థం చేసుకోవడాన్ని అంచనావేయడానికి ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- ఒక్కొక్కటి ఒక మార్కు చొప్పున ఐదు మార్కులకు లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- వీటిలో ఒకటి తప్పనిసరిగా పేరా /గేయం ఇచ్చి పేరా ఆధారంగా ప్రశ్నించేలా ఉండాలి. అనగా బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు లేదా పేరా చదివి తప్పొప్పులు, ప్రశ్నలు రాయడం లేదా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, పేరాలోని కీలకాంశాలు రాయడం, సారాంశం రాయడం మొదలగునవి ఇవ్వాలి.
- రెండవ రకం ప్రశ్న పదాలు, వాక్యాలు, పేరాలు మొదలగునవి చదవగలుగుతున్నారా లేదా పరీక్షించడానికి అనువుగా ఉండాలి.

  ఉదా: వాక్యంలోని పదాలను తారుమారు చేసి సరిచేయమనడం లేదా సన్నివేశం / కథావాక్యాలను క్రమం తప్పి ఇచ్చి వరుస క్రమంలో రాయమనడం, పేరాలోని వాక్యాలు తారుమారిచ్చి పేరాను సరిచేసి రాయమనడం మొదలగునవి.

II. ఆలోచించి సొంతంగా రాయడం (స్వీయరచన) :

- రాయడం అంటే పిల్లలు సొంతంగా తమ ఆలోచనలను, భావాలను రాయగలగడం. కాబట్టి బహుళ సమాధానాలు వచ్చేలా ప్రశ్నలు ఉండాలి. (Open ended Questions). పిల్లలు తమ అభిప్రాయాలను రాయగలగాలి.
- ప్రశపత్రంలో ఇందుకోసం రెండు రకాల ప్రశ్నలు ఇవ్వవచ్చు. వీటిలో ఒకటి వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్న అనగా తెలిసిన వాటి గురించి సొంతమాటల్లో 8, 10 వాక్యాలతో పేరా రాసేలా ఉండాలి.

  ఉదా: మీరు జరుపుకునే పండుగ, సారాంశం రాయడం, భావాలు రాయడం మొదలగునవి.

- ఇందుకోసం 2 లేదా 3 ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక దానిని రాయమనచ్చు.
- రెండవ రకం ప్రశ్నలు లఘు సమాధానం వచ్చేవిగా ఉండాలి. ఇవి కూడా పాఠంలోని విషయాన్ని జ్ఞాపకం ఉంచుకొని రాసేలా ఉండకూడదు. సొంతంగా ఆలోచించిరాసేలా ప్రశ్నలు ఉండాలి.
- రెండు, మూడు వాక్యాలలో సమాధానం రాసేలా ఉండాలి.

III. సృజనాత్మకత :

- పిల్లలు సొంతంగా కవితలు, కథలు, గేయాలు, సంభాషణలు, నినాదాలు ..... వంటివి రాయడం, పొడిగించడం చేయడానికి వీలుగా వివిధ వ్యవహార రూపాల్లో ప్రశ్నలు ఉండాలి.

- పాఠాల్లోని సృజనాత్మక వ్యక్తీకరణలోని అంశాల ఆధారంగా ప్రశ్నలు ఉండాలి. ఐతే పుస్తకంలో ఇచ్చినవే ఇవ్వకూడదు. అలాంటి స్వభావం ఉన్న ఇతర వ్యవహార రూపాలను అడగాలి.

  ఉదా: చిత్రం ఆధారంగా సంభాషణలు రాయడం, కథను పొడిగించడం, ఇచ్చిన పదాలు, ఆధారాలకు లోబడి కథ రాయడం మొదలగునవి.

- వీటికి కూడా ఏవైనా 3 వ్యవహార రూపాలు ఇచ్చి ఒక దాన్ని రాయమనాలి.

IV. పదజాలం / భాషాంశాలు :

- వీటిలో పదజాలానికి, భాషాంశాలకు వేరు వేరుగా ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.
- పదజాలం కోసం పదాలు ఇచ్చి సొంతవాక్యాలు రాయమనడం, పదాలు ఇచ్చి సందర్భోచితంగా ఖాళీలను పూరించమనడం, గళ్ళనుడికట్టు, పదనిర్మాణం, సమానార్థకపదాలు, వ్యతిరేకార్థక పదాలు వంటివి కూడా ఇవ్వవచ్చు.
- పదాలకు అర్థాలు / నానార్థాలు / పర్యాయపదాలు రాయమన్నప్పుడు వాక్యరూపంలో ఇచ్చి అడగాలి.
- వీటికి ఒక్కొక్క మార్కు చొప్పున లేదా 1/2 మార్కు చొప్పున ప్రశ్నలు లక్ష్యాత్మకంగా ఇవ్వాలి.
- వ్యాకరణాంశాలకు కూడా లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు ఇచ్చి పరీక్షించాలి.
- వీటికి కూడా పదజాలంలో వచ్చినట్లుగానే 1 మార్కు, 1/2 మార్కుకు అనుగుణంగా లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నలు ఇవ్వాలి.

✦ జవాబుపత్రాలు దిద్దడం :-

పిల్లలు రాసిన సమాధానాల ఆధారంగా మార్కులు కేటాయించాలి. జవాబుపత్రంలో పైన సామర్థ్యాల వారీగా మార్కులు, గ్రేడును నమోదు చేసుకోవాలి.

✦ పిల్లల ప్రగతి నమోదు :-

పిల్లలకు వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగా పిల్లల ప్రగతిని గ్రేడుల రూపంలో సంబంధిత రిజిష్టరులో నమోదు చేయాలి. మార్కుల ఆధారంగా సామర్థ్యాల వారీగా మొత్తం గ్రేడును నమోదుచేయాలి.

✦ గ్రేడు వివరాలు :-

91 – 100 : A+

71 – 90 : A

51 – 70 : B+

31 – 50 : B

0 – 30 : C

✦ ఒక సామర్థ్యంలోనైనా లేదా తెలుగు సబ్జెక్టు మొత్తానికి కూడా పిల్లలకు వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగానే గ్రేడును కేటాయించాలి. ఐతే పిల్లలకిచ్చే ప్రగతి పత్రంలో మార్కుల ఆధారంగా కేవలం గ్రేడును నమోదుచేసి ఇవ్వాలి.

© SCERT not to be republished

తెలుగు - సామర్థ్యాల వారీగా నమూనా ప్రశ్నలు

సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు :

1. వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం.
2. ధారాళంగా చదవడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం.
3. ఆలోచించి సొంత మాటల్లో రాయడం (స్వీయరచన).
4. సృజనాత్మకత.
5. ప్రశంస.
6. పదజాలం.
7. వ్యాకరణాంశాలు.

I వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం:

1. ప్లాస్టిక్ వినియోగం గురించి అఖిల్ సమర్థిస్తూ మాట్లాడాడు. సలీమా వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడింది. మరి మీరైతే ఏం మాట్లాడతారు? చెప్పండి.
2. తుఫాన్ వచ్చే ముందు ప్రభుత్వం రేడియోలు, దూరదర్శన్, వార్తాపత్రికల ద్వారా సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలనూ తెలుపుతారు కదా! అవి ఏమై ఉంటాయి?
3. "కొన్ని సార్లు బస్సులో వెళుతూ పచ్చని తివాచీ లాంటి పొలాల్ని చూశాను" అని బాబు అన్నాడు కదా! మీరు బస్సులో వెళ్ళినప్పుడు ఏ ఏ దృశ్యాలు చూశారో చెప్పండి. అప్పుడు మీకు ఎలా అనిపించింది?
4. మీకు పుస్తకాలంటే ఇష్టమేనా? ఎలాంటి పుస్తకాలంటే ఇష్టం? ఎందుకు?

II ధారాళంగా చదవడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం - రాయడం

1. పాఠాన్ని చదవండి, కవి వేటిని వేటితో పోల్చారో జతపరచండి.

కోడెనాగులు	గేదెలు
గండశిలలు	ఛత్రపతి
పచ్చిక	పారే తోగులు
కాపు	ఉరికే వాగులు
క్షీరధారలు	కోక

2. పాఠాన్ని చదవండి. కింది పట్టికలోని ఖాళీలను పూర్తిచేయండి.

అంశం	కారణం
♦ ప్రజ్ఞ సంతోషంగా ఉంది.	________________
♦ ప్రజ్ఞ అలమరను శుభ్రం చేసింది.	________________
♦ చెత్తబుట్టలోని కాగితాలను ప్రజ్ఞ తీసింది.	________________
♦ శీను అంకుల్ వేపమొక్క నాటాడు.	________________

©SCERT not to be republished

3. కింది పేరా చదవండి. గీత గీసిన పదాన్ని సరైన చోట ఉంచి అర్థవంతంగా రాయండి.

ఒకసారి ఆశ్చర్యపరచారు త్రివర్ణపతాకాన్ని ఆవిష్కరించడానికి జెండా ప్రయత్నించారు. దీన్ని బ్రిటీషువాళ్ళు అడ్డుకున్నారు. ఆ సమయంలో అలహాబాదులో స్త్రీవేషాన్ని ధరించి పోలీసుల కన్నుకప్పి జెండా ఎగురవేసి అందర్నీ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి ఇలా స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారులు ఊరిపిపోసింది మన ఉద్యమానికి.

4. పాఠం చదివి వరి పండిచే విధానాన్ని వరుసక్రమంలో రాయండి.

5. కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

పింగళి వెంకయ్య రూపొందించిన మన జాతీయ పతాకంలో కాషాయం రంగు ధైర్యానికి, త్యాగానికి, దేశభక్తికి ప్రతీక. తెలుపురంగు శాంతికీ, సత్యానికీ చిహ్నం. ఆకుపచ్చరంగు నమ్మకానికీ, సమృద్ధికీ, భూమికి సంకేతం. జెండా మధ్యలో నీలిరంగుకల అశోకుని ధర్మచక్రం ఉంది. దీనిలోగల 24 ఆకులు 24 గంటలకు, క్రమశిక్షణకు, ధర్మానికీ, న్యాయానికీ సంకేతం. ఇది సూర్యబింబానికి సూచిక.

అ) పై పేరాలో దేని గురించి ఉంది?

ఆ) 'గుర్తు' అనే అర్థం వచ్చే పదాలు పై పేరాలో ఏమేమి ఉన్నాయి?

ఇ) తెలుగు రంగు ప్రాధాన్యత ఏమిటి?

ఈ) కాషాయం రంగు ప్రాధాన్యత ఏమిటి?

ఉ) పై పేరాకు పేరు పెట్టండి / శీర్షిక రాయండి.

6. కింది వాక్యాలలోని పదాలు తారుమారైనవి. చదవండి. వాటిని సరిగా రాయండి.

అ) మువ్వన్నెల రూపొందించారు పింగళి వెంకయ్య పతాకాన్ని.

ఆ) అమ్మకు దూరాను వటింట్లోకి తినాలని అన్నం తెలియకుండా.

7. కింది గేయపంక్తులు చదవండి. వాటి భావం రాయండి.

ఈతోట మాతోట – ఇంపులమూట
ప్రీతిరసముల ఊట – ప్రియములబాట
చిన్నిమొక్కలు మాకు – చిన్ని తమ్ముళ్ళు
చిన్ని తీవలు మాకు – చిట్టి చెల్లెళ్ళు
నిజమైన ప్రేమతో – నీళ్ళు పోస్తాము.

III ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం (స్వీయరచన)

1. వినాయకుని విగ్రహాలను మట్టితోనే ఎందుకు చేయాలి?

2. పంజరంలో కంటే బయట ఉండడానికే చిలుక ఇష్టపడింది కదా! ఎందుకు?

3. మీరు నాటిన పూలమొక్కలు పెరిగి పూలు పూస్తుంటే మీకు ఏమనిపిస్తుందో రాయండి.

4. రామన్నకు ప్రతిరోజూ తను చూసేవాటిని గురించి ఎన్నో ఆలోచనలు, ప్రశ్నలు తలెత్తేవి కదా! అట్లాగే మీకు వచ్చే ఆలోచనలను, ప్రశ్నలను రాయండి.

©SCERT not to be republished

IV సృజనాత్మకత

1. మీరు నిన్నటి రోజున ఏం చేశారో దినచర్య రూపంలో రాయండి.
2. జ్యోత్స్న గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! జ్యోత్స్న గురించి విన్నాక మీకు కలిగిన అనుభూతులను తెలుపుతూ జ్యోత్స్నకు ఒక ఉత్తరం రాయండి.
3. మీ మిత్రుడి పుట్టినరోజుకు శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ గ్రీటింగ్‌కార్డు తయారు చేయండి.

V ప్రశంస

1. మీ తరగతిలో ఇప్పటివరకు జన్మదినం జరుపుకోని మిత్రులను గుర్తించండి. వాళ్ళ జన్మదినాన్ని మీ తరగతిలో అందరూ కలిసి ఎలా నిర్వహిస్తారో చెప్పండి.
2. సీతాకోకచిలుకలు వంటివి ప్రకృతిలో ఎన్నో కీటకాలు, పక్షులు ఉన్నాయి. సెల్‌ఫోన్ టవర్లు, అధికవేడి, మనం వాడే పురుగుల మందులు, వాతావరణం కాలుష్యం వల్ల ఇవన్నీ నశించిపోతున్నాయి. వేసవికాలంలో పక్షులకు త్రాగడానికి నీరు దొరకక చనిపోతున్నాయి. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, పక్షులు, కీటకాలను కాపాడడానికి మీరైతే ఏం చేస్తారో చెప్పండి?

VI పదజాలం

1. కింది పదాలను ఒకే వాక్యంలో ఉంచి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

   (అ) నాన్న, పొలం, అన్నం ______________________

   (ఆ) వరిచేను, ఎరువు, కలుపు ______________________

   (ఇ) దప్పు, పైరు, పిట్టలు ______________________

2. కింది వాక్యాలను ఒకే పదంతో సూచించండి.

   (అ) అనవసరంగా విద్యుత్తును వృథా చేయకుండుట ______________________

   (ఆ) సమాచారాన్ని పెద్ద కాగితం మీద ప్రదర్శించేది ______________________

   (ఇ) పిల్లలు ఆటలాడుకునే స్థలం ______________________

VII వ్యాకరణాంశాలు

1. కింది వాక్యాలను చదవండి. వాటిలోని పదాలలో 'కర్త, కర్మ, క్రియలను గుర్తించండి.

   (అ) విద్యార్థులు ఊరేగింపులు నిర్వహిస్తున్నారు. ________ ________ ________

   (ఆ) కవిత గేయాన్ని రాసింది. ________ ________ ________

   (ఇ) లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి త్రివర్ణపతాకాన్ని ఆవిష్కరించాడు. ________ ________ ________

2. కింది క్రియా పదాల ఆధారంగా సంయుక్త వాక్యాలు రాయండి.

   (అ) (చూసింది, నవ్వింది)

   ____

   (ఆ) (కొన్నాడు, అమ్మాడు)

   ____

   (ఇ) (పరీక్షించాడు, చేశాడు)

   ____

© SCERT not to be republished

సంగ్రహణాత్మక ప్రశ్నపత్రం - తెలుగు

విద్యార్థి పేరు : ____________________ **తరగతి : 5వ తరగతి**

క్రమసంఖ్య : ____________________ **మార్కులు : 40**

రాత పరీక్ష

I. సామర్థ్యం : ధారాళంగా చదవడం - అర్థంచేసుకోవడం

1. కింది పేరాను చదవండి. ప్రశ్నలకు ఒక్కో వాక్యంలో జవాబులు రాయండి. (1 × 5 = 5 మా)

బడిలో 'మన పల్లెసీమలు అనే సినిమాను ప్రదర్శించారు. అందులో పల్లెలే మనకు ఆధారమని, పల్లెల్లోనే వ్యవసాయం చేసి పంటలు పండిస్తారని. అయితే ఈనాడు పల్లెల్లో వ్యవసాయం చేసేవారి సంఖ్య తగ్గిపోతోందని చూపించారు. అదే విధంగా గ్రామాల్లో నీటి ఎద్దడి వల్ల, వర్షాలు పడకపోవడంవల్ల రైతులకు నష్టాలు వస్తున్నాయని చూపారు. వర్షాభావాన్ని అధిగమించడానికి చెట్లు నాటాలనీ, నీటిని పొదుపు చేయాలనీ చూపారు. లేదంటే పల్లెల్లో సాగునీరు, తాగేనీరూ లభ్యంకాని పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని ఆ సినిమా ద్వారా సందేశమిచ్చారు.

(అ) బడిలో ఏ అంశంపై సినిమాను ప్రదర్శించారు?

____

(ఆ) రైతులకు నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయని చూపారు?

____

(ఇ) నీటి ఎద్దడి కొనసాగితే పల్లెల్లో ఎలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయని చెప్పారు?

____

(ఈ) వర్షాభావ పరిస్థితికి చెట్లకు గల సంబంధం ఏమై ఉంటుంది?

____

(ఉ) పల్లెల్లో వ్యవసాయం చేసేవారి సంఖ్య ఎందుకు తగ్గుతోంది?

____

2. కింది పేరాను చదవండి. ఐదు ప్రశ్నలు తయారుచేయండి. (1 × 5 = 5 మా.)

ప్రతి మనిషికి తెలివితేటలు ఉండాలి. కేవలం తెలివితేటలు గలవాడైతేనే ప్రయోజనం లేదు. తెలివితేటలకు తోడు 'సమయస్ఫూర్తి' కూడా ఉండాలి. 'సమయస్ఫూర్తి' అంటే సమయానికి తగ్గట్లుగా ఆలోచన చేయటం. ఇది నేర్చుకుంటే వచ్చేది కాదు. ఆయా పరిస్థితుల కనుగుణంగా, ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా వ్యవహరించే విజ్ఞతనే 'సమయస్ఫూర్తి' అంటారు. ఒక్కొక్క సమయంలో అనుకోని, ఊహించని ప్రమాదాలు వచ్చి పడుతుంటాయి. అలాంటి సమయాలలో, సమయస్ఫూర్తిని ప్రదర్శించి ఆ ప్రమాదాల నుండి బయటపడడం నేర్చుకోవాలి. రానున్న ఆపదను ముందుగానే పసిగట్టి తరుణోపాయాన్ని ఆలోచించగలిగేది తెలివితేటలు అయితే, ఊహించని ప్రమాదాలు హఠాత్తుగా వచ్చి పైన పడినప్పుడు వాటి నుండి తప్పించుకోగల శక్తిని 'సమయస్ఫూర్తి' అంటారు. తెలివితేటలకు సమయస్ఫూర్తి తోడైనప్పుడే జీవితంలో రాణించగలుగుతారు. కనుక ప్రతి వ్యక్తికీ 'సమయస్ఫూర్తి' ఉండాలి.

© SCERT not to be republished

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

4. ______________________________

5. ______________________________

II. సామర్థ్యం : ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం (స్వీయరచన)

1. కింది ప్రశ్నలలో ఒకదానికి సమాధానాన్ని పది పంక్తుల్లో రాయండి. 1 × 5 = 5 మా.

(అ) మీకు నచ్చిన ఒక పండుగ గురించి రాస్తూ, ఆ పండుగ జరుపుకోవడానికి వెనుక గల కారణాలను, కలిగే లాభాలను రాయండి.

(ఆ) ఆహారపదార్థాలను వృథాచేయడంవల్ల కలిగే అనర్థాలను వివరిస్తూ, అవి తగ్గాలంటే మీరిచ్చే సూచనలు రాయండి.

© SCERT not to be republished

2. కింది ప్రశ్నలలో ఐదింటికి రెండేసి పంక్తుల్లో సమాధానాలు రాయండి. 2 × 5 = 10 మా.

(అ) 'మూడు పువ్వులు ఆరుకాయలుగా వర్ధిల్లడం' అంటే మీకేమి అర్థం అయిందో రాయండి.

(ఆ) సూర్యుణ్ణి మహత్తర శక్తిగా భావిస్తూ ఆరాధించడం ఆచారంగా వస్తోంది కదా! ఎందుకు?

(ఇ) 'పుస్తకం మన నేస్తం లాంటిది' దీన్ని మీరెలా సమర్థిస్తారో రాయండి.

(ఈ) ఎటువంటి వారికి మనం సహాయం చేయాలి? మీరు అలా చేస్తే ఎలాంటి అనుభూతి పొందుతారు?

(ఉ) మీరు చూసిన ప్రదేశాలలో / దర్శనీయ స్థలాలలో 'ఇది అందరూ చూడవలసిన ప్రదేశం' అనిపించిన దాని గురించి రాయండి.

(ఊ) మంచి నీటి కోసం వెళ్ళిన రామన్న అక్కడి పరిస్థితి చూసి బేజారయ్యాడు కదా! అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడానికి కారణాలు ఏమై ఉంటాయో రాయండి.

III. సామర్థ్యం : సృజనాత్మకత

1. కింది వాటిలో ఏదైనా ఒక దాన్ని గురించి రాయండి. $1 \times 5 = 5$ మా.

(అ) అన్నం యొక్క గొప్పదనాన్ని వివరిస్తూ రైతుశ్రమ తెలియజేసేలా మీరు ఒక చిన్న గేయం రాయండి.

(ఆ) విద్యుత్తు పొదుపుచేయుట గురించి మీరు పాఠశాలలోని బాలసభ సమావేశంలో మాట్లాడాలనుకున్నారు. అందుకోసం ఒక సందేశాన్ని తయారుచేసి రాయండి.

(ఇ) మీరు తోటలోకి వెళ్ళగా అక్కడ రంగురంగుల సీతాకోకచిలుకలు కనబడ్డాయి. మీరు ఒకదాన్ని పట్టుకోవాలని చూడగా ఆశ్చర్యంగా అది మీతో మాట్లాడింది. మీ సీతాకోక చిలుక ఏమని అందో, అందుకు మీరేమన్నారో ఊహించి సంభాషణల రూపంలో రాయండి.

© SCERT not to be republished

IV. సామర్థ్యం : పదజాలం / వ్యాకరణాంశాలు

1. కింది వాటికి సూచించిన విధంగా సమాధానాలు రాయండి. 5 × 1 = 5 మా.

(అ) పిసినారి పాపయ్య పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోయాడు. గీత గీసిన పదానికి అర్థం రాయండి. ఆపదాన్ని ఉపయోగించి ఓ సొంతవాక్యం రాయండి.

____

(ఆ) కింది వాక్యంలో గీతగీసిన పదానికి బహువచనంతో వాక్యాన్ని మళ్ళీ రాయండి.

మా ఊరిలో ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేశారు.

(ఇ) కింది పదాన్ని వేరు వేరు సందర్భాలలో వేర్వేరు అర్థాలు వచ్చేలా వాక్యాలు రాయండి.

తేలు : ______________________________

____

(ఈ) రైతు, కాపలా, పొలం, ఈ పదాలతో సొంతవాక్యాన్ని రాయండి.

____

(ఉ) కింది పదాలను వరుసక్రమంలో ఉంచి రాయండి.

దారం, ప్రత్తి, దుస్తులు, నేయడం

____

2. కింది ప్రశ్నలకు సూచించిన విధంగా సమాధానాలు రాయండి. 5 × 1 = 5 మా.

(అ) కవిత, అనిరుధ్‌లు సంతకు వెళ్ళారు. ఈ వాక్యం ఏ కాలాన్ని తెలియజేస్తుంది?

____

(ఆ) రాధిక పాఠం చదివి, జవాబులు రాసింది. ఈ వాక్యాన్ని విడదీసి రెండు వాక్యాలుగా రాయండి.

____

(ఇ) కింది వాక్యంలో విభక్తుల కింద గీత గీయండి.

భానుతేజ, వాఙ్మయితో బాసర ఆలయం యొక్క గొప్పదనం గురించి చెప్పాడు.

(ఈ) కింది వాక్యంలో కర్తకు ముందు విశేషణం చేర్చి వాక్యాన్ని తిరిగి రాయండి.

కుందేలు సింహాన్ని బావి వద్దకుతీసుకెళ్ళింది.

____

(ఉ) కింది క్రియాపదాల ఆధారంగా సంశ్లిష్ట వాక్యాన్ని రాయండి.

తెచ్చి, నాటింది.

____

© SCERT not to be republished

పిల్లల నేపథ్యం - ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యం

RTE-2009 ప్రకారం ప్రతి విద్యార్థి తన సమగ్రాభివృద్ధికి కావలసిన గుణాత్మక విద్యను తప్పనిసరిగా పొందాలి. విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం ప్రతి విద్యార్థికి సమానమైన మరియు గుణాత్మకమైన విద్యను అందించేందుకు ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థి నేపథ్యంపై తప్పనిసరిగా అవగాహన కల్గి ఉండాలి. ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థుల అభ్యసన స్థాయిలను గుర్తించి ప్రతి విద్యార్థి అభ్యసనంలో పాల్గొనేటట్లు బోధనా విధానాలను ఎంచుకోవాలి. రాజ్యాంగం కల్పించిన సమానత్వం, న్యాయం, స్వాతంత్ర్యం, సోదరభావాలను తరగతి గదిలోనే పొందేందుకు ఏకైక మార్గంగా ఈ విధానం పనిచేస్తుంది. కావున లింగభేదం, ప్రత్యేకావసరాల పిల్లలు, మొదటి తరం అభ్యాసకులనే ఎలాంటి విచక్షణ ఉండరాదు. విద్యార్థులు తమ ఆలోచనలను స్వేచ్ఛగా, నిర్భయంగా వ్యక్తపరచటానికి, తమ సమూహంతో పంచుకోవడానికి సమానావకాశాలు కల్పించాలి. ప్రతీ ఉపాధ్యాయుడు తప్పనిసరిగా విద్యార్థి నేపథ్యంపై సమగ్ర అవగాహన కల్గి ఉండాలి. అప్పుడు మాత్రమే వ్యక్తికి న్యాయం చేయగలడు. ఉపాధ్యాయుడు పిల్లల సమస్యలను చాలా సహనంతో, సానుభూతితో అర్థం చేసుకోవాలి. అప్పుడే ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థుల సమగ్రాభివృద్ధికి అవసరమైన అభ్యసనా కృత్యాలను నిర్వహించగలడు. వివిధ కుటుంబ నేపథ్యాలు గల విద్యార్థులు ఉంటారు కాబట్టి వారు వారి సాంప్రదాయక కళలు, సంగీతం, సాహిత్యం, జ్ఞానాలను కళాత్మకంగా కల్గి ఉంటారు. కాబట్టి వారి అభ్యసనా శైలికూడా భిన్నంగా ఉంటుంది. ముఖ్యంగా వారు చేయడం ద్వారా నేర్చుకుంటారు. వీటిని ఉపాధ్యాయుడు గౌరవించి అర్థం చేసుకోవాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యా ప్రణాళికా పరిధి (APSCF) యొక్క లక్ష్యాలైన విమర్శనాత్మక ఆలోచన దృక్పథం, సౌభ్రాతృత్వం, విద్యార్థుల ఆచార సాంప్రదాయాలపై, పరభాషలపై గౌరవం ఏర్పడడానికి విద్యార్థి నేపథ్యం తెలుసుకోవడం. ఉపాధ్యాయుడనికి ఎంతగానో దోహదపడుతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్, రాష్ట్ర విద్యా ప్రణాళిక పరిధి పత్రం - 2011

© SCERT not to be republished